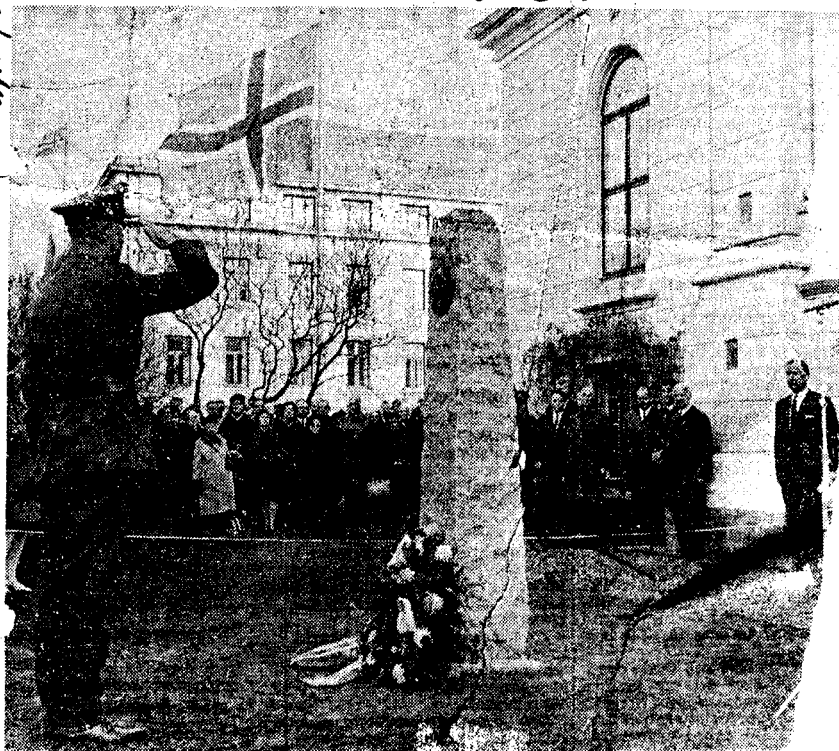

Det er vår plikt å føre kampen videre for et kraftig forsvar

114315

Efter initiativ av Oslo Forsvarsforening ble det igår avduket en relieffbautaen til minne om kaptein Øi, som var en av de første nordmenn som falt 9. april 1940. Bautaen, reist utenfor Oslo Militære Samfund i Oslo, er utført av billedhuggeren Ornuft Bast. Max Manus, formann i Oslo Forsvarsforening, holder hovedtalen, og formannen i Oslo Militære Samfund, oberst Ole Jakob Hald (til venstre), står ved bautaen. (Foto: John Myhre)

— Slik verden dessverre har utviklet seg, og med de sterke krefter som målbevisst går inn for å splid og ødelegge Norges forsvar, trenger vi å bli minnet om 9. april 1940. Kaptein Øis navn er for alltid knyttet til denne dag, sa Oslo Forsvarsforenings formann, Max Manus, i sin tale ved avdukingen av bautaen til minne om kaptein Øyvinn Øi ved Oslo Militære Samfund igår 9. april.

Kaptein Øyvinn Øi var en av de første nordmenn som gav sitt liv 9. april 1940. Etter å ha utført et tjenesteoppdrag i Oslo i morgentimene, forsøkte han å slutte seg til generalstabens, som da oppholdt seg i Elidsvoll. Under forsøk på å forsere en tysk vesperring ved Grorud, ble han skutt. Han var i uniform og bevæpnet med pistol.

Når kaptein Øi minnes, skyldes det også at han var en av dem som på forhånd så hva som kunne skje med Norge. I et foredrag, «Det strategiske overfall», i Oslo Militære Samfund 6. mars 1939, påpekte han at et slikt strategisk overfall over sjøen kan — iallfall teoretisk — komme som innledning til en europeisk konflikt, eller det kan komme på et tidligere eller senere tidspunkt under krigen. Vi kan etter dette stå overfor det imorgen —.

Foredraget vakte stor oppsikt, og ble til dels kraftig imotegått. Kaptein Øis skildring av hvorledes en fiendtlig invasionsstyrke kunne trenge seg forbi Oslos sørlige forsvarsverker og klare å besette byen, ble i den påfølgende pressedebatt bl. a. karakterisert som hysterisk agitasjon i den hensikt å skape panikk. Fordi kapteinen påviste enkelte svake sider ved vår beredskap på den tid, ble det videre hevdet at han hadde misbrukt ytringsfriheten og øvet en forræderisk gjerning.

— Kaptein Øi kjempet i fred som i krig for å forsvare vår frihet, og for denne sak gav han sitt liv. Men ikke forgjeves, i 24 år har vi kunnet styre og leve i vårt eget frie land, sa Max Manus. Det finnes idag de som sier «heller rød enn død», og jeg går ut fra at de mener det er bedre å leve i ufred enn å kjempe for sin

frihet med våpen i hånd. Jeg tror at de som sier «heller rød enn død» og andre som bevisst går inn for å legge veien åpen for en angriper, er et ubetydelig mindretall, men den skaden de gjør er stor.

— Kaptein Øi opplevde store skuffelser. Det har dessverre også vi andre gjort i disse årene etter krigen, og mange ganger kan det virke som løftet vi gav: Aldri mere 9. april, er glemt.

— Før 9. april 1940 var hele vårt folk og våre myndigheter halve og godtroende, men idag, etter å ha opplevd at Ungarn og Tsjekkoslovakia brutalt er blitt invadert av sine egne allierte, har vi ikke lov til å være godtroende, men må se sannheten i øynene: det eneste som blir respektert er væpnet makt. Det gjelder derfor for oss, kanskje mer enn noen gang, at vi forsøker å få et så sterkt forsvar som mulig. Derfor burde vi også i felles interesse ta mer alvorlig på problemet med dem som bevisst går inn for å undergrave vårt forsvar.

Manus kom inn på den aktivitet som drives for å skape militærnektere, i en verden hvor vi ser krigstrusler hvor vi snur og vender oss. Det er fare på ferde hvis vi kommer ut i den samme anti-forsvarsånd som kaptein Øi kjempet mot, sa han. Det er vår plikt å føre hans kamp videre. Vi må motarbeide alle dem som bevisst går inn for å legge veien åpen for en angriper, og vi må få ungdommen til å forstå at skulle vi bli angrepet, så er det ungdommen og ikke vi eldre som kommer til å slåss for vår frihet. Vi må gi ungdommen de beste muligheter for å klare seg. Uansett hvor meget vi satser på Forsvaret, vil det alltid være uendelig meget billigere enn å bli okkupert.

Når vi nu i Forsvarsforeningen har valgt å hedre kaptein Øis minne med en bautaen 29 år etter hans død, er det fordi vi mener at 9. april og det denne dagen står for ikke må bli glemt. Vi vil etter beste evne gjøre vårt for å holde Forsvaret så sterkt at vi har en chance til fortsatt å kunne leve som frie mennesker i et fritt land, sa Max Manus.

Formannen i Oslo Militære Samfund, oberst Ole Jakob Hald, la ned krans ved bautaen.

bl. a. sjefen for Sjøforsvaret, admiral Magne Braadland, en for Hæren, generalmajor Løken. Spesielt kaptein Øis hustru

Tilsluttet i høytideligheten var